

Štajersko.

V Št. Rupertu v Slov. goricah je bila živa potreba novega šolskega poslopja, katero se je kot petrazrednica sezidalo za dobrih 56.000 K. Res krasna je ta stavba, kras vse župnije! Blagoslovil jo je domači g. župnik Iv. Pajtler, imenitni prijatelj učiteljev, v navzočnosti e. kr. šol. nadzornika dr. Iv. Bezjaka, mnogih tovarišev in domačih odličnjakov. Napitnice je bilo kakor običajno pri takih slavnostih jako obilo in pravo veselje je vladalo v srcih vseh navzočih. Dvigale so jih umetne in narodne pesmi. — Za to novo stavbo ima g. nadučitelj Simon Ješovnik velike zasluge, za kar mu gre vsa čast. Z otvoritvijo te šole je tudi on slovesno obhajal svojo 40letnico učiteljevanja, 25letnico zakona z marljivo, častivredno gospo soprogo Jožefo, roj. Hauptmanovo, katerih hčerka je bila ravno tačas imenovana učiteljicam na tej novi šoli pri slavljenem očetu. Iz dna srca čestitamo! Na mnoga leta!

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz „Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“. Cenjeni odbor „Učiteljskega društva za brežiški-sevniški okraj“ je prevzel skrb za pripravo XV. glavne skupščine „Zaveze“, ki se vrši o Binkoštih v Brežicah. Ta odbor, ki mu je na čelu g. nadučitelj Janko Knapič v Vidmu, prav krepko podpira velecenjeni „Čitalnični odbor“ v Brežicah. Po vseh pripravah sodimo, da bo letošnja glavna skupščina „Zaveze“ zopet imponantna. Koncert priredi slav. „Čitalnica“ s sodelovanjem vojaške godbe iz Zagreba. Želi pa, da sodeluje tudi učiteljstvo, ki pride v Brežice. Zato opozarjamo cenjeno učiteljstvo na odborov oklic, ki je natisnjen v današnjem listu na prvem mestu.

Delegate so dalje prijavila sledeča društva:

III. Brežiško-sevniško učiteljsko društvo: 10. Janko Knapič, nadučitelj — Videm. 11. Josip Brinar, učitelj — Sevnica. 12. Blaž Tominc, nadučitelj — Globoko.

IV. Slov. deželno učiteljsko društvo v Ljubljani: 13. Juraj Režek. 14. Viktor Jaklič. 15. Alojzij Keceľ, 16. Jakob Furlan, vsi učitelji v Ljubljani.

V. Slov. učiteljsko društvo za kočevski okraj: 17. Stanislav Legat, učitelj — Sv. Gregor; 18. Franc Mlakar, učitelj — Ribnica. Namestnik: Vinko Engelman, učitelj — Velike Lašče.

Gg. predsednike „Zavezinih“ društev prosimo, da nam vrnejo izpolnjene društvene izkaze ter prijavijo izvoljene delegate.

Vodstvo „Zaveze“.

„Jubilejska samopomoč“. Dne 25. aprila 1903 je umrl v Šmartinem na Pohorju nadučitelj gospod Ivan Živko. Ker je bil član „Samopomoči“, sem izplačal gospo vdovi znesek 370 K. Razposlal sem čč. gg. članom poštno polonice, da vplačajo za nadaljni slučaj smrti po 2 K in 6 h za stroške, ter prosim, da to točno store, da bo red v računih in izostane nadležno opominjevanje.

Fran K s. Trošt, t. č. predsednik.

Deželno slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani je imelo svoj občni zbor dne 7. t. m. Obširnejše poročilo priobčimo v prihodnji številki.

Ljubljansko učiteljsko društvo ima svoje prihodnje mesečno zborovanje v soboto dne 16. t. m. pri Čončku pod Rožnikom (I. nadstropje). Začetek točno ob 7. uri. Vzpored: 1.) Prošnja glede učiteljskih plač na obrtnih pripravljalnih in nadaljevalnih šolah (poročila tajnik Likar). 2.) Razgovor o ljubljanskih suplenturah (poročila g. Bernof). 3.) Slučajnosti. — K temu zborovanju vabi člane in njih prijatelje odbor.

Vdovsko učiteljsko društvo je imelo svoj izredni občni zbor dne 7. t. m. v „Narodnem domu“. Zaradi tesnega prostora priobčimo natančno poročilo v prihodnji številki.

Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja ljubljanske okolice priredi glavno redno skupščino dne 4. junija 1903 ob 9. uri dopoldne v hotelu „Štrukelj“ v Kolodvorskih ulicah (ne v „Mestnem domu“ v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsednika. 2.) Ponk na gluhozemnici. Ref. g. Anton Arko. 3.) Poročilo tajnikovo. 4.) Poročilo blagajnikovo. 5.) Pregled letnega računa. 6.) Volitev dveh pregledovalcev računa. 7.) Volitev društvenega vodstva. 8.) Nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo k odkritju nagrobnega spomenika rajnemu tovarišu Antonu Božiču, e. kr. učitelju v Idriji, in občenemu zboru „Društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega“ dne 14. maja 1903. Vzpored: 1. Ob 11. uri dop. sv. maša zadušnica v pokopališki cerkvi, na to nagrobni govor in odkritje spomenika. 2. Ob 1. uri popoldne občni zbor „Društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega“ v sobi e. kr. erarične šole v Idriji. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi poročilo delegata g. Iv. Šege o delovanju pripravljalnega odbora za deželno učiteljsko konferencijo.

Da se bo vedelo približno število udeležnikov(nie) radi skupnega voza iz Dol. Logateca do Idrije, naj se blagovoli vsak(a) udeležene(c)ka, ki se posluži tega voza, javiti društvenemu tajniku gosp. Iv. Šegi v Dol. Logatecu do dne 10. maja 1903.

K obilni udeležbi najvljudneje vabi odbor.

Postojnskega učiteljskega društva izvanredni občni zbor bo dne 14. maja ob 10^{1/2} uri v Postojni s sledečim dnevnim redom: 1. „Ponk v risanju in pisanju“. Referent K. Česnik. 2. Razgovor o referatu za bodočo okr. učiteljsko konferencijo. Referent R. Horvat. 3. Volitev delegatov. 4. Samostalni nasveti.

„Učiteljsko društvo litijskega okraja“ bo imelo svoj občni zbor dne 14. maja t. l. ob 1. uri popoldne v šoli v Višnji gori po sledečem vzporedju: 1. Hospitacija pri gospodični Dolinarjevi. Obravnava: a) nazorni nauk: „Voda“ (2. šolsko leto na podlagi 72. berilnega sestavka „Voda“). b) Pravopis: Zjutraj (na pamet). 2. Otvoritev zborovanja in pozdrav po predsedniku. 3. Poročili tajnika in blagajnika. 4. Volitev: a) odbora, b) delegatov za letošnje „Zavezino“ zborovanje v Brežicah. 5. Predlogi in nasveti.

K obilni udeležbi vabi v imenu odbora

Josip Zajec, t. č. predsednik.

„Učiteljsko društvo za radovljiški okraj“ ima dne 14. maja t. l. ob 10. uri dopoldne svoje zborovanje v šolskem poslopju na Dovjem s sledečim vzporedom: 1. Pozdrav. 2. „O šolskih hranilnicah“, poročevalec gosp. Janko Pianček. 3. Predlogi in nasveti.

K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Občni zbor belokranjskega učiteljskega društva se vrši v četrtek dne 14. maja 1903 v šolskih prostorih v Črnomlju ob 10. uri dopoldne. Dnevni red. 1.) Nagovor predsednikov. 2.) Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3.) Preosnova in popolnitev društvenih pravil. 4.) Volitev delegatov za „Zavezino“ zborovanje in določitev vsote prispevka „Zavezi“. 5.) Volitev novega društvenega odbora. 6.) Slučajnosti. Z ozirom na važne točke se pričakuje kar najobilnejše udeležbe. Za društveni odbor:

Ivan Demšar, t. č. tajnik. Fr. Šetina, t. č. predsednik.

Pedagoško društvo v Krškem je 7. maja zborovalo v Št. Jerneju ob mnogobrojni udeležbi (blizu 40 članov). Hospitacija je bila pri računstvu (g. Trošt v 4. razredu), ki se je izvršno obnesla. Poročilo odborovo o delovanju se je na znanje vzelo. Sprejel se je predlog g. nadzornika Stiasnega, da bo društvo izdalo II. del „učnih slik“, katerih I. del je že on izdal. G. Bezlaju, bivšemu predsedniku in zaslužnemu sotrudniku pri društvenih literarnih podjetjih v prejšnjih letih, se je pripoznalo na odborov predlog častno darilo sto kron. V odbor so bili izvoljeni gg. L. Stiasny, predsednik, Iv. Rupnik, podpredsednik in tajnik, Fl. Rozman, blagajnik, Ivan Lapajne, Marija Bavdek, J. Adlešič in Jos. Cizel. — Po obedu so šli društveniki gledat novi zanimivi samostan kartuzijancev v Pleteljih.

Občni zbor radovljiškega učiteljskega društva v Radovljici dne 2. aprila 1903.

Kmalu bomo zborovali v novi radovljiški šolski zgradbi na prostem pred mestom ob zelenih travnikih z dehtečimi planinskimi cvetkami in ob rodovitnih njivah, posejanih z bogatim žitom, v ozadju pa najlepša panorama naše domovine: pogled na očaka izmed Julijskih planin, na v nebo kipečega Triglava, ki se ponosno dviga v sinje nebo, poleg pa množica drugih sivih skalnih velikanov.

Zalibog, 2. aprila smo se še zbrali v stari tesnobi: 15 učiteljev (eden gost) in 7 učiteljic. Predsednik g. A. Grčar pozdravi navzoče ter se spominja umrlega člana g. c. kr. okr. šol. nadzornika, ravnatelja A. Žumra.

Tajnik g. I. Pianecki poroča: Ker so se razmere predručajile, smo zborovali preteklo leto manjkrat kot navadno. Imeli smo občni zbor na Jesenicah dne 3. aprila 1902, 15. maja 1902 pa smo zborovali v Radovljici, kjer smo tudi hospitalirali. Skupščine „Zaveze“ v Trstu so se udeležili vsi izvoljeni delegatje.

Blagajnik g. Jos. Korošec poroča o denarnem stanju društva: Ostanek v blagajnici 1902. l. 42:58 K, članarina za 1902. l. 50 K, dohodkov torej 92:58 K, stroškov pa 57:44 K, ostane v blagajnici 35:14 K. V mestni hranilnici v Radovljici je naloženega 124:86 K. Društveno imetje znaša 160 K. Društvena lastnina je tudi dobro ohranjena viola in violon.

Vsklicema se voli novi odbor, in sicer: predsednik g. A. Grčar, nadučitelj v Radovljici; njega namestnik g. Fr. Rus, nadučitelj na Bledu; tajnik g. Janko Pianecki, učitelj v Radovljici; blagajnik g. Jos. Korošec, nadučitelj v Kropi, oziroma v Mošnjah; odbornika gospa E. Oman, učiteljica v Begunjah, in g. E. Guštin, učitelj v Jesenicah.

Končno opozarja gospod predsednik na učiteljski shod, ki se vrši o Veliki noči v Ljubljani ter pozivlje navzoče, da se tistega udeleže, kolikor je mogoče v velikem številu. Predlogi: G. nadučitelj J. Žirovnik predlaga glede na slučaj, da je izdalo društvo za venec na krsto raj. A. Žumru 40 K, naj se pri enakih slučajih taka vsota žrtvuje rajši za učiteljski konvikt. Predlog se v obč. odobrava.*)

G. učitelj K. Matejca predlaga, naj se vloži uloga na deželni šolski svet glede tega, da bi se potom zakona ukrenilo, da bi otroci v šoli dobivali šolske potrebščine brezplačno in naj vpliva tudi na tvrdke, ki izdajajo zvezke, da bodo izdelovale iste iz boljšega materiala. Predlog se sprejme. Slednjic se določi kraj prihodnjega zborovanja, ki bo 14. maja 1903 popoldne na Dovjem. Predaval bo na istem g. Janko Pianecki o šolskih hranilnicah, kar je za zadnji čas jako umestno.

Štajersko.

Šentlenartsko učiteljsko društvo je letos zborovalo že tretjkrat, in sicer 3. majnika pri Sv. Trojici v Sl. g. z obilno udeležbo. Po presrčnem predsed. pozdravu, naglašujoč veselje nad mnogimi zbranimi, se zborovanje otvori, na kar si pa izprosi besede tovariš Kovačič, ki nas spominja raznih narodov, imajoč svoje slovesnosti in veselice. Slovenci imamo razne narodne slovesnosti in zabave, v katerih damo duška svojim srčnim čutilom, s katerimi čislamo odlično, za občni blagor zasluženo osebo. Tovariš Kovačič je istinito govoril iz srca vseh navzočih. Veljale so njegove besede gosp. predsedniku Jožefu Mavriču, ki uspešno deluje že 25. leto na tej trojiški šoli in vodi naše društvo neprestano že 14. leto z neumornim delovanjem v prid šoli in v našo čast, za kar se pri današnjem majniškem zborovanju imenuje enoglasno častnim članom našega društva. Bog ga živi še mnoga leta!

Gosp. predsednik se na to vsem srčno zahvaljuje, posebno še svojemu tovarišu, s solznimi očmi ginjen za to izvanredno čast, ki se mu prizna za njegovo dolgoletno delovanje ter obljubi kakor je dosedaj deloval z vso verno za šolo in učiteljstvo, dokler mu še Bog zdravje in moči da, želi in hoče tudi še nadalje delovati vestno in z vso ljubeznijo za nadaljni razvoj mladine in procvit našega društva. Po teh besedah preide k dnevnemu redu.

Tovariš Kovačič je govoril „O napakah pri otrokih“, in je žel za izborni referat obč. pohvalo in priznanje.

*) Res je to!

Uredništvo.

Tovariš Kranjc je razkazoval Wehrenfennigove risalne 3 knjige, obsegajoče tvarino iz življenskih podob, katere so se pregledale in njih vsebina spoznala za dobro sredstvo k prostoročnemu risanju.

Pogovarjalo se je tudi še o generelnem šol. obiskovanju, ki vlada na šolah šentlenartskega okraja.

Delegatom so izvoljeni za letošnje zborovanje v Brežicah tovariša Klemenčič in Lah, a za Lehrerbund Mocher in Wutt. Na to se je sklenilo, da bo prihodnje zborovanje meseca rožnika v Št. Juriju v Sl. gor.

Goriško.

„Goriško okrajno učiteljsko društvo“ je imelo dne 7. majnika t. l. v slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici svoj občni zbor po tem dnevnem redu: 1. Volitev delegatov k „Zavezinemu“ zborovanju. 2. Predlogi ajdovske podružnice. 3. Nagrobni spomenik blagopokojnim društvenikom. 4. Razni nasveti.

Istra.

Iz odboroze seje „Slovenskega učiteljskega društva za koperski okraj“. Po soglasnem sklepu odbora v seji dne 30. m. m. bo prihodnji društveni občni zbor, dne 14. t. m. ob 10. uri predpoldne na Kozini v prostorih gostilnice Šiškovič. Odbor je določil Kozino iz več jako tehtnih vzrokov, med katerimi je posebno merodajen oni najugodnejše komunikacije. Od vseh strani se ima na Kozino in s Kozine za dani čas najprimernejše železniške zveze. Nekoliko pred 10. uro prihaja vlak iz Trsta, nadalje iz Pulja in potlej še iz Divače. Tržaški vlak je kakor nalašč za one gg. društvenike, ki se z istrskim vlakom še pred pol peveto uro pripeljejo v Trst, odkoder potem takoj naprej odrinejo v Hrpelje; od drugih dveh strani pa morejo gg. društveniki kar naravnost prispeti na Hrpelje, od katerega je na Kozino komaj pet minut. Nasprotno pa ni nikake primerne železnične zveze za zborovanje v kakem južno-zapadno ležečem kraju okraja. V Dekane bi dospeli z vlakom šele okolo enajste ure, v Marezige ali v Šmarje pa šele celo dopoldan, ker bi od postaje morali še peš hoditi do zborovališča. S Kozine odhaja vlak nekoliko po šesti uri zvečer v Trst, kjer ima zopet takojšnjo zvezo z istrskim vlakom; istrski vlak pa odhaja iz Kopra, oziroma iz Dekani že v sredi popoldneva, vsekako prezgodaj glede na pozni dohod. Nadalje se je odbor o izbiranju kraja zborovanja oziral tudi na gg. društvene člane iz voloskega okraja, katerih je že precej, a kakor vse kaže, se število istih še izdatno pomnoži. Poleg tega si odbor po svoji moči prizadeva, da bi bilo zborovanje čim koristnejše, častnejše in prijetnejše. Zaraditega upa, da bodo p. n. gg. društveniki tudi to vpoštevali in da se določenega dne polnoštevilno odzovejo s svojo udeležbo in to tem gotovejše, ker se bo poleg navadnih za društveni red in prospeh ter stanovsko čast in ugled neizogibnih točk razpravljalo tudi o drugih velevažnih stvareh. Brezbriznost, gmotni stroški in trud naj ne zadrže nikogar doma, ampak vsak naj pomisli, da se brez požrtvovalnosti in truda ničesar ne doseže, in pa da nam, če ne bomo sami po svoji moči pospeševali lastnih stvari in koristi, ne pomore nihče! Torej še enkrat: dne 14. t. m. vsi na Kozino! Za dobro postrežbo je poskrbljeno. Posebna vabila s pridejanim vzporedom se pravčasno dopošljejo p. n. gg. društvenikom. Na svidenje!

Glavna skupščina „Učitelj. društva kot Volosko“ će se obdržavati dne 14. tek. mjes. kod Fran Dekleye na Jurdanih (kod postaje) uz slijedeći dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje izvan. glavne skupštine i odborskih sjednica; 2. Izvješće gg. delegata o zadnjoj glav. skupštini „Zaveze“; 3. Izbor delegata za glavnu skupštinu „Zaveze“; 4. Izvješće blagajnice; 5. Pregledanje i potvrđenje računa; 6. Razni predlozi; 7. Biranje novoga upravnega odbora. Početak u 10 sati pr. podne.

Odbor „Učitelj. društva kot Volosko“

Jelšane, 5. svibnja 1903.

Tajnik: Puharić. Predsednik: J. Makarović.

Ako želi prisustvovati skupnom objedu, neka se izvoli prijaviti g. R. Jurinčiću — Brežca — nadulje do 12. t. m.